

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	31043 Агрономія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	201 Агрономія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.11.2023 р.

Справа № 1916/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 20 "Аграрні науки та продовольство" у складі:

Лопушняк Василь Іванович – головуєчий,

Василишин Роман Дмитрович,

Власенко Володимир Анатолійович,

Вовк Стах Осипович,

Геник Ярослав Вячеславович,

Гончарова Олена Вікторівна,

Карпук Леся Михайлівна,

Пастухов Валерій Іванович,

Сатарова Тетяна Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31043
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Метою ОП (2023 р.) (<http://surl.li/ltvla>) є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в агровиробництві. Цілі ОП відповідають місії ЗВО, викладеній у Стратегії розвитку університету на 2020-2025 рр. (<https://cutt.ly/RgoeKsj>) у частині: 1) забезпечення якісної та доступної освіти завдяки знанням і досвіду науково-педагогічних працівників, розвитку наукових і освітніх технологій; 2) безперервне вдосконалення освітніх програм; 3) створення умов для розвитку творчого та наукового потенціалу молоді на принципах академічної доброчесності, гуманності, толерантності, демократизації, практичності, прагматичності, неперервності, варіативності, адаптивності й оптимальності; 4) виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота України з високими духовними цінностями; 5) всебічний розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень, забезпечення їх інноваційності та відповідності комерційним запитам. Особливість ОП магістерського рівня ВО «Агрономія» базується на особливостях практичної підготовки здобувачів зі залученням роботодавців (Угоди про співпрацю - <http://surl.li/lucpu>; <http://surl.li/lucpy>; <http://surl.li/lucqi>; <http://surl.li/lucqw>; <http://surl.li/lucrd>; <http://surl.li/lucrl>; <http://surl.li/lucrp> <http://surl.li/kqsmk> <http://surl.li/lucsd> <http://surl.li/lucsm> <http://surl.li/lucsw> <http://surl.li/lucta>; <https://agrochem.udau.edu.ua/assets/files/dogovori-pro-spivpracyu/dogovir-prospivpracyu-n200001.pdf>; <http://surl.li/lucuv>; <http://surl.li/lucva>).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі ОП та програмні РН визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін через проведення онлайн-опитування серед студентів, вступників і батьків, викладачів, роботодавців, співробітників (навчально-допоміжного персоналу) – <http://surl.li/bikbe> Обговорення .Обговорення потреб стейкхолдерів і внесення ними пропозицій відбувалося на засіданнях кафедр <http://surl.li/kuxpra>, вченій раді факультету <http://surl.li/kuxrw>. Інтереси роботодавців і випускників враховані в орієнтації ОП на формування професійно-практичних компетентностей майбутніх фахівців. Інтереси академічної спільноти враховані шляхом впровадження інноваційних технологій і сучасних педагогічних форм і методів навчання <http://surl.li/lqygd>. Зворотний зв'язок із роботодавцями здійснюється під час проведення щорічних заходів – ярмарок вакансій, круглих столів, виробничих конференцій тощо. Для подальшого удосконалення ОП і врахування інтересів і пропозицій стейкхолдерів під час формування мети та ПРН ОП створено робочу групу (<http://surl.li/lrsne>) та долучено різні рівні стейкхолдерів (Витяги з протоколів група забезпечення <http://surl.li/luczi>; Витяги з протоколів засідання студради і кафедри <http://surl.li/luczs>; Вченої ради факультету <http://surl.li/ludab>). Під час викладання дисциплін ОП залучаються науковці та викладачі: у межах освітнього проекту Агрокебети <http://surl.li/luhwf>; проєкті «МНП AGRI Future» <http://surl.li/luhwo> , AGRIACADEMY <http://surl.li/luhvw>; співпраці з «Миронівський хлібопродукт» Галасуном Юрієм Петровичем і HR бізнес-партнером цієї компанії ТОВ НВФ «Урожай» Крижановською Валентиною Вікторівною <http://surl.li/gqns1> тощо. За ОП значна увага приділяється побажанням стейкхолдерів, наприклад: врахування пропозицій роботодавців, після розгляду яких на відповідних кафедрах <http://surl.li/kuxpra> і вченій раді факультету <http://surl.li/kuxrw>, до тематик занять таких ОК як «Охорона і відновлення родючості ґрунту» <http://surl.li/kuysu> (лекція «Види і чинники деградації ґрунтів; профілактика ґрунтових деградацій); ОК «Еколого-біологічне рослинництво» <http://surl.li/kuuja> (інтенсифікація технологій вирощування з урахуванням кліматичних змін; кліматично орієнтований підбір сортів (гібридів) тощо). Врахування запиту студентів щодо розширення каталогу вибіркових дисциплін (станом на даний час для ОП магістерського рівня доступно 56 вибіркових дисциплін <http://surl.li/lguom> (загальноуніверситетські) 66 дисциплін <http://surl.li/lguou> (Збільшення переліку ВК, порівняно з минулим роком, склало 12 і 10%).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду

аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОП та ПРН визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Цілі та програмні результати навчання ОПП «Агрономія» передбачають врахування сучасних питань зайнятості населення та характеристики потенціалу рентабельного екологічно безпечного землеробства, агрохімії, ґрунтознавства. ЗВО контактує із роботодавцями та випускниками стосовно відповідності підготовки, знань, навичок і умінь здобувачів освіти потребам ринку праці та проводить з ними консультації щодо змісту освіти (зміст освітніх компонентів і виробничих практик). Із метою корекції методів навчання та викладання проводять анкетування студентів, випускників, академічної спільноти (<http://surl.li/bikbe>). Під час формулювання цілей і ПРН ОП враховано тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, галузевий і регіональний контекст, досвід аналогічних українських ОП та аналогічних іноземних практик, який отримано в межах міжнародних проектів – TEMPUS (<http://surl.li/luhvr>) Climed, Erasmus+ (<http://surl.li/luhyw>), DEFER (<http://surl.li/luhzd>). Викладачі кафедр факультету агрономії проходили закордонні стажування (сертифікати - <http://surl.li/luhzi>). НПП отримали досвід застосування інноваційних методів навчання, який використано в освітньому процесі. У формуванні змісту, ПРН та цілей ОП «Агрономія» брали участь представники провідних аграрних/наукових підприємств/установ (Олексій АНІЩЕНКО, начальник відділу селекції BAYER; Юрій ГАЛАСУЙ, технолог з агрономії ТОВ «НВФ «Урожай МХП», кандидат с.-г. наук; Володимир ГРАБОВИЙ, в. о. директор Дендрологічного парку «Софіївка» НАН України, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник; Василь БРАГА, генеральний директор - член Правління ТОВ «Уніферікс»).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП зі спеціальності 201 «Агрономія» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістр) рівня, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 17.11.2020 р. № 1420.) <http://surl.li/dgyzv>. Під час розробки ОП «Агрономія» дотриманий, визначений Стандартом теоретичний зміст та об'єкт предметної області, інтегральна, загальні і фахові компетентності, програмні результати навчання, форма атестації здобувачів вищої освіти та вимоги до неї. ОП містить співвідношення (у вигляді двох матриць) між освітніми компонентами та визначеними в стандарті результатами навчання, досягненню яких вони сприяють.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Термін навчання за ОП становить один рік і чотири місяці. Загальний обсяг ОПП «Агрономія» за спеціальністю 201 «Агрономія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти становить 90 кредитів ЄКТС, тобто відповідає вимогам п. 4 статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Згідно з ОП передбачено виділення компонент двох видів: обов'язкові компоненти (48 кредитів ЄКТС, 53,3 % та компоненти вільного вибору студента – вибіркові (42 кредити ЄКТС, 46,7 %), що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження та рівня вищої освіти. Обсяг окремих ОК складає 3,0 - 4,5 кредитів ЄКТС. Варіативні компоненти від 3,0 - 6,0 кредитів ЄКТС. Структура та зміст ОП відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» для другого (магістр) рівня, Національній рамці кваліфікацій, затвердженій Постановою КМ від 23 листопада 2011 р. № 1341 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019; № 519 від 25.06.2020; <http://surl.li/dame>) та вимогам в частині дотримання гуманітарної складової: <http://visit.news/ike2>.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОП є структурованою і містить всі необхідні позиції та визначення (загальна інформація, мета, характеристика, структурно-логічна схема, поділена на змістовні блоки, які розділені на цикл загальної та професійної підготовки, матриці відповідності, а також передбачає час на практичну підготовку та підсумкову атестацію тощо), які Рекомендовані МОН від 28.04.2017 року <https://cutt.ly/MhniTg5>. Освітня складова ОП триває 3 семестри. Силабуси, які розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО <http://surl.li/lqygd>, кожна ОК забезпечує 1-4 ПРН. Обов'язкові ОК корелюють із загальними та фаховими компетентностями, що відображено через матрицю відповідності. Структурно-логічна схема, приведена в ОПП, показує є взаємозв'язок та порядок вивчення освітніх компонент програми. ВБ ОК

дозволяють поглибити фахові знання здобувачів <http://surl.li/luibp>. ОП сфокусована на поєднанні теоретичних знань і практичної підготовки у навчально-наукових підрозділах університету та кафедр - агрохімії і ґрунтознавства <http://surl.li/luiaq>; генетики, селекції рослин та біотехнології <http://surl.li/luiaq>; <http://surl.li/luibb>; <http://surl.li/luibf>; загального землеробства <http://surl.li/luibm>. ОП орієнтована на високоякісну практичну підготовку здобувачів, що реалізується через роботу у спеціалізованих аудиторіях, лабораторіях, дослідних полях, Національному дендрологічному парку «Софіївка», профільних аграрних підприємствах, провідних міжнародних компаніях та співпрацю з науковими установами України.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 201 «Агрономія» із галузі знань – 20 «Аграрні науки та продовольство» згідно з Постановою Кабінету Міністрів України щодо переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, від 29 квітня 2015 р. № 266. Аналіз на відповідність предметній області спеціальності свідчить, що перелік обов'язкових і вибіркових компонентів ОП (<http://surl.li/ltvlg>) дозволяє здобувачеві вищої освіти набути компетентностей та досягти результатів навчання відповідно до вимог Стандарту <http://surl.li/dguzv> та Національної рамки кваліфікацій для третього рівня вищої освіти (<http://surl.li/dame>).

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

В ЗВО вибір навчальних дисциплін відбувається відповідно до статті 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року, пункт 15. У ЗВО є необхідна нормативна база, що є підґрунтям формування ІОТ в здобувачів вищої освіти, зокрема: «Положення про організацію освітнього процесу в УНУС» (<https://cutt.ly/FgoeZFD>), «Положення про вибіркові дисципліни в Уманському національному університеті» (<https://cutt.ly/UgoeXro>), «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти» (<https://cutt.ly/1goeXUE>). Крім цього, сайт ЗВО містить каталог ВБ <http://surl.li/bdjls>, який складається з 2-х частин: 1) перелік фахових дисциплін (згрупованих для окремих освітніх рівнів та ОП) за спеціальністю 201 «Агрономія» <http://surl.li/lqygl>; 2) перелік загальноуніверситетських дисциплін <http://surl.li/luicv>. Структура ОП передбачає можливість для ІОТ здобувача: відповідно до навчального плану. Здобувач, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які деканат вважатиме потрібними для оптимізації навчальних груп і потоків. Діюча система забезпечує можливість вільного вибору здобувачами вибіркових дисциплін. ЕГ стверджує, що здобувачі обізнані з процедурою вибору ОК, а їх вибір не є формальним.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальним планом передбачено практичну підготовку, що є невід'ємною та обов'язковою складовою підготовки фахівців вищої освіти. Проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про організацію проведення практичної підготовки студентів Уманського НУС» (<https://cutt.ly/NgoeVqK>), «Положенням про організацію проведення практики та стажування студентів Уманського НУС за кордоном» (<https://cutt.ly/ogoeVf8>). Практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов'язковим компонентом ОП «Виробнича практика» (10,5 кредитів ЄКТС та тривалість 7 тижнів). Зміст практики формується виключно в результаті співпраці з роботодавцями. Цілі та завдання практичної підготовки формуються виходячи з побажань стейкхолдерів. По закінченню практичної підготовки від господарств надходять відгуки, характеристики в яких оцінюють роботу здобувачів. У результаті проведених зустрічей зі стейкхолдерами встановлено, що процедура проходження практики забезпечена методичними рекомендаціями й є зрозумілою для здобувачів освіти та роботодавців. Студенти мають можливість проходження виробничої практики в установах, із якими укладають договір про практику (Угода про співпрацю ФГ Краснопілка КПВ <http://surl.li/lucsu> Угода про співпрацю ПП Дмитрушки <http://surl.li/lucsu> Угода про співпрацю Світ Лана ОЛВС <http://surl.li/lucqi> Угода про співпрацю ПрАТ Уманське племпідприємство <http://surl.li/lucqw>. Меморандум про співпрацю УНУС з ГО "ЦУЄНС" <http://surl.li/lucrd>, Угода про співпрацю УНУС з ІБКІЦБ НААН <http://surl.li/lucrl>, ТОВ «Агро Експерт Інтернешнл» <http://surl.li/lucrp>, ТОВ «Індіго Агрікалче Україна» <http://surl.li/kqsmk>. Інформація про можливості проходження закордонних практик є на веб-сайті університету (<http://surl.li/luipq>). Зібрані під час проходження практик матеріали та здобуті професійні навички дають можливість здобути компетентності, потрібні для написання кваліфікаційної роботи та подальшої професійної діяльності за фахом.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Для набуття здобувачами soft-skills ОП «Агрономія» (та стандартом вищої освіти) передбачені відповідні ПРН, загальні компетентності, фахові компетентності. Набуття soft skills реалізується у рамках таких дисциплін: «Ділова українська та іноземна мова» – сприяє досягнення ЗК4, ФК6, 8, ПРН9; «Філософія науки та психологія і педагогіка» – ЗК1, 2, ФК1, 8, ПРН10; «Аграрне та екологічне право» – ЗК6, ФК4. В освітньому процесі використовуються різноманітні педагогічні методи і підходи: бесіди, обговорення проблемних питань, дискусії, круглі столи, ігри тощо. Це дозволяє розвинути комунікативну компетентність, критичне мислення, уміння працювати у команді та інші вагомні складові soft skills. Здобувачі набувають навичок soft-skills за участі в студентських гуртках «Загальне землеробство» <http://surl.li/bdtxp>), студентський науковий гурток кафедри агрохімії і ґрунтознавства (<http://surl.li/kshjl>); участь у наукових конференціях (Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми агрономії» (Зінченкові читання) <http://surl.li/kshou>), закордонних конференціях (<http://surl.li/ksdyo>); професійних творчих конкурсах (<http://surl.li/kvnsn>); Днях поля (<http://surl.li/kshmi>; <http://surl.li/laate>); майстер-класах (<http://surl.li/kshth>) та патріотичних виховних заходах (<http://surl.li/gqori>; <http://surl.li/kshua>), що передбачає

активну взаємодію студентів між собою та НПП, роботодавцями (<http://surl.li/gqoqe>) й іншими стейкхолдерами (<http://surl.li/gqntf>).

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній. Зміст ОП спрямований на формування компетентностей і результатів навчання згідно з вимогами до Стандарту ВО.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Відповідно до п. 4.1 «Положення про організацію освітнього процесу в УНУС» (<https://cutt.ly/pgoeVY7>), обсяг часу, що відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і становить для денної форми навчання, у відсотках від загального обсягу навчального часу дисципліни за освітнім ступенем магістр – від 55 до 67%. Навчальний день – складова частина навчального часу студента тривалістю не більше 9 академічних годин. Навчальний тиждень – складова частина навчального часу студента тривалістю 1,5 ECTS (не більше 45 академічних годин (аудиторної та самостійної роботи)). Середнє тижневе навантаження для здобувачів ступеня вищої освіти магістр складає до 18 годин. Навчальний семестр – складова частина навчального часу здобувача вищої освіти, що закінчується підсумковим семестровим контролем. Тривалість навчального семестру визначається навчальним планом. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ECTS. Загальний обсяг ОП становить 90 кредитів ECTS (2700 год.). Для реалізації обов'язкової компоненти НП виділено 48 кредитів, з яких цикл загальної підготовки – 12 кредитів та професійної – 36 кредитів ECTS (аудиторне навантаження – 322 год., або 22,4 % структури навчального часу). З них: лекції – 132 год., практичні заняття – 48 год., лабораторні – 142 год., практична підготовка – 10,5 кредитів ECTS (315 год.); атестація – 6 кредитів ECTS (180 год., з яких 4,5 кредити ECTS – на написання роботи і 1,5 кредит – на її захист). Самостійна робота здобувачів вищої освіти здійснюється використанням платформ: Moodle (<https://moodle.udau.edu.ua>); електронних ресурсів бібліотеки УНУС (<https://library.udau.edu.ua/>); вебсервісів дистанційного навчання (Zoom, Електронна система НКР). Зміст роботи студента за конкретною дисципліною визначається робочою програмою (силабус), методичними матеріалами, завданнями та рекомендаціями викладача. Під час опитування фокус-групи здобувачів було встановлено, що студенти оцінюють обсяг самостійної роботи як цілком реалістичний, задоволені як загальним обсягом дисциплін, так і їх розподілом між семестрами. Навчання є комфортним у чому значною мірою (за запевненнями студентів) сприяє використання платформ Moodle та Електронна система НКР.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

В ЗВО проводиться підготовчий етап формування та впровадження дуальної освіти: розробляється методологія дуальної освіти, проводяться переговори щодо створення відокремлених структурних підрозділів УНУС на виробництві та інше (Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Уманському НУС, <http://surl.li/fotn>). За ОП підготовка здобувачів за дуальною формою наразі не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими та оприлюднені на офіційному веб-сайті (<http://surl.li/kjfmf>). Інформація, викладена у відповідному розділі сайту ЗВО, є загальнодоступною та зрозумілою. Обсяг інформації є вичерпним (від вузько спрямованого консультування до матеріалів фахових вступних випробувань). ОП реалізується в рамках спеціальності 201 «Агрономія», програму фахового вступного випробування розробляють гарант за участю членів проектної групи, групи забезпечення спеціальності та залучають роботодавців. Затверджується програма у встановленому порядку. Програми вступних випробувань щорічно переглядаються та оновлюються (<http://surl.li/luira>; <http://surl.li/luird>). Вступ на навчання здійснюється на основі наявності у вступника освітнього ступеня «Бакалавр» або «Спеціаліст» та вступних іспитів. Правила прийому достатньою мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Зарахування на ОП здійснюється відповідно до «Положення про організацію та проведення вступних випробувань в УНУС» (<http://surl.li/kjgld>), «Правил прийому на навчання до університету» (<http://surl.li/kjfmf>), які схвалені рішенням Вченої ради університету та затверджені ректором університету (протокол № 5 від 7 квітня 2023 року).

Правила прийому у ЗВО чіткі та зрозумілі. Програми вступних випробувань за ОП «Агрономія» щорічно оновлюються та розміщуються на офіційному сайті УНУС (<https://cutt.ly/jgoeMOI>). Вступ до магістратури здійснюється на основі вступного випробування з єдиного вступного іспиту, який поєднує тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської на вибір вступника), яке проводиться Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства; фахового вступного випробування (<http://surl.li/luira>; <http://surl.li/luird>), а також мотиваційного листа. Згідно Правил прийому УНУС вагові коефіцієнти для вступу на ОП «Агрономія» другого рівня вищої освіти наступні: тест загальної навчальної компетентності – 0,2; тест з іноземної мови – 0,2; фахове вступне випробування в ЗВО – 0,6. Мінімальний рівень балів для допуску до конкурсу визначається Правилами прийому та складає – 100 балів. Розроблені гарантом і групою забезпечення завдання фахового випробування повністю узгоджено зі специфікою ОП «Агрономія» і враховують її особливості.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Така діяльність здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в УНУС» (<https://cutt.ly/Vgoe0n4>), «Положення про академічну мобільність студентів Уманського НУС» (<https://cutt.ly/Pgoe0Zw>), «Положенням про порядок переведення та поновлення студентів до Уманського НУС» (<https://cutt.ly/Fgoe2od>), «Положенням про порядок визнання Уманським НУС документів про освіту, наукові ступені та вчені звання, здобуті в іноземних установах» (<https://cutt.ly/Rgoe2Oy>). Під час реалізації ОП вказані Положення не застосовувались.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються Положенням про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<http://surl.li/fowg>). У 2023 р. за ОП було звернення до декана факультету від здобувача, що стосувалося визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті, а саме ВК «Системи сучасних інтенсивних технологій». Для вивчення кількох змістових модулів цієї ВК (<http://surl.li/luiss>) на платформі Prometheus під керівництвом А. Циркуна (керівник проекту «Удосконалення магістерської програми з агрономії на Півдні України») успішно пройшов «Інтенсивний онлайн-курс Агрономія» (<http://surl.li/kzodo>) й отримав сертифікат (<http://surl.li/kzogi>). В подальшому, для визнання цих результатів навчання розпорядженням декана буде створена предметна комісія: декан; гарант ОП; НПП, які викладають ВК.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання за ОП відповідають Закону України «Про вищу освіту», прописані у «Положенні про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва», «Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва», освітньо-професійній програмі, робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах сприяють забезпеченню поєднання наукової та навчальної роботи здобувачів, професійній направленості та досягненню програмних результатів навчання в ОП. У процесі реалізації ОП «Агрономія» впроваджено принцип студентоцентрованості: студенти вільно обирають вибіркові компоненти, теми курсових робіт, індивідуальних завдань, місце проходження виробничої практики, мають можливість самостійно вивчати освітні компоненти через дистанційну систему Moodle тощо. Принцип академічної свободи реалізується також через вільний вибір тем для виконання студентських наукових та кваліфікаційних робіт. Критерії та методи оцінювання оприлюднюються заздалегідь для всіх видів робіт здобувача вищої освіти та контрольних заходів; у відносинах між учасниками освітнього процесу присутня взаємоповага, прагнення до діалогу; методи викладання логічно поєднують аудиторні години навчання та практичну підготовку; існує формальна процедура оскарження результатів контролю знань здобувачами вищої освіти. За реалізації ОП проводяться лекції провідними фахівцями галузі згідно угод про навчально-наукову і виробничо-виховну співпрацю (<http://surl.li/lucpu>; <http://surl.li/lucpy>; <http://surl.li/lucqi>; <http://surl.li/lucqw>; <http://surl.li/lucrp>; <http://surl.li/kqsmk> та ін.).

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих

освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

За допомогою електронного кабінету, який створюється з моменту вступу до ЗВО здобувачам ВО, та доступних електронних ресурсів усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту ОП, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси, лекційні матеріали, методичні рекомендації для практичних та самостійних робіт. Розміщення ОП на офіційному сайті УНУС, а також інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів, критеріїв оцінювання за кожною ОК на офіційних сторінках кафедр і в системі дистанційного навчання Moodle відбувається своєчасно. Крім цього, на сайті факультету агрономії у відповідному підрозділі також оприлюднена інформація щодо переліку дисциплін, що вивчаються, кожна дисципліна має посилання на відповідний силабус, в якому зазначені компетенції, критерії та принципи оцінювання. Терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентуються розкладами занять, графіками іспитів, графіками роботи екзаменаційних комісій, консультацій, захистів курсових робіт і практик, а також наказами на проведення практик. Розклади занять і графіки консультацій оприлюднюються не пізніше, ніж за три дні до їх початку. Графіки підведення підсумків заліків і складання іспитів оприлюднюються не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОП. Здобувачі вищої освіти мають можливість публікувати наукові доповіді у виданнях університету, зокрема у Збірнику студентських наукових праць Уманського національного університету садівництва, збірниках тез доповідей здобувачів на конференціях різного рівня (<http://surl.li/lawiy>); брати участь в наукових гуртках (<http://surl.li/lavzn>; <http://surl.li/beahe>; <http://surl.li/bdtxp>). Здобувачі вищої освіти ОП беруть участь у конкурсах студентських наукових робіт за напрямом агрономія (<http://surl.li/lawed>). Під керівництвом висококваліфікованих НПП на факультеті агрономії функціонують наукові школи до яких залучаються випускники ОП (<http://surl.li/lurwh>; <http://surl.li/lurwj>; <http://surl.li/lurwo>). Реалізація ОП здійснюється і з використанням дослідницьких методів, таких як проведення експерименту, обробка і аналіз отриманих результатів з використанням комп'ютерних програм та графічної інтерпретації результатів; практичні заняття в умовах навчально-виробничого відділу УНУС та у провідних господарствах і установах. Поєднанню навчання і досліджень сприяє наявність науково-дослідної роботи студентів, як компонента освітньої програми..

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Відповідно до діючого «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Уманському НУС» (<http://surl.li/bduot>) та «Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському НУС» (<http://surl.li/lmqwo>) здійснюється постійна підготовка та оновлення змісту освітніх компонентів, передбачених навчальними планами. Методичне забезпечення оновлюється щорічно (розширюється зміст робочої навчальної програми, доповнюється список навчальної літератури, тощо). Контроль за якістю робочих програм ОК, їх змістовим наповненням і оновленням постійно здійснюють завідувачі кафедр, декан та науково-методична комісія факультету, а також навчальний відділ спільно з відділом моніторингу якості освіти під час щорічної перевірки готовності науково-методичного забезпечення навчального процесу до нового навчального року. Оновлення змісту дисциплін відбувається на основі сучасних досягнень науки, а також викладачі використовують результати власних наукових досліджень та знання отримані під час підвищення кваліфікації та стажувань (<http://surl.li/gqllj>; <http://surl.li/gqlls>), а також враховані сучасні практики в сільському господарстві за результатами опитування роботодавців, що відображено у протоколах засідань кафедр (<http://surl.li/kuzuc>) і вченої ради факультету агрономії (<http://surl.li/kuynq>). Зазначена інформація в самоаналізі була підтверджена під час спілкування з НПП, адміністрацією університету та роботодавцями. Оновлення змісту освіти доцільно здійснювати по завершенню вивчення навчальних дисциплін на підставі аналізу результатів підсумкового оцінювання, зворотного зв'язку (опитування здобувачів вищої освіти після завершення вивчення освітнього компонента), тенденцій розвитку спеціальності, в т. ч. на міжнародному рівні, результатів відповідних наукових досліджень.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності в ЗВО проводиться в рамках стратегії розвитку університету, а саме ведеться робота з інтернаціоналізації освітньої та наукової діяльності, що підтверджується співпрацею з міжнародними організаціями (<http://surl.li/bdixt>). У ЗВО функціонує центр міжнародної освіти та співпраці (<https://foreign.udau.edu.ua/>), діяльність якого спрямована на інтеграцію університету до світового науково-освітнього простору, сприянню міжнародній академічній мобільності, проектній і грантовій роботі. НПП факультету агрономії беруть участь у міжнародних проєктах: TEMPUS (<https://cutt.ly/4wnjLcRg>), Climed, Erasmus+ (<https://science.udau.edu.ua/ua/novyj-resurs5/bagatorivneva-osvita-ta-profesijne-navchannya-z-pitan-klimatichnih-poslug-adaptacij-do-zmin-klimatu-ta-ih-pomyakshennya-v-lokalnomu-nacionalnomu-ta-regionalnomu-masshtabah-slimed-erasmus.html>), DEFEP (<https://cutt.ly/UwnjCAQV>). та проходять міжнародне стажування (<https://cutt.ly/HwnjVJiu>). НПП, які викладають дисципліни на ОП, мають міжнародні публікації, що індексуються у Scopus та Web of Science. Здобувачі вищої освіти, відповідно до Положення про організацію проведення практики та стажування студентів Уманського національного університету садівництва за кордоном (<https://cutt.ly/Rwnkj2f1>), мають право на стажування за кордоном. Бібліотека УНУС через локальну мережу надає можливість відкритого доступу до платформ науково-метричних баз Scopus, Web of Science та ін. (<https://library.udau.edu.ua/resursi/testovij-dostup.html>) За звітом ЕГ, здобувачі ВО проінформовані щодо можливості академічної мобільності, участі у програмах міжнародного обміну та участь в міжнародних проєктах. Однак, цей напрям в реалізації ОП потрібно активізувати.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми всіх контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є зрозумілими, чіткими та дозволяють констатувати досягнення програмних результатів. На сайті ЗВО у відкритому доступі на сторінках кафедр, в системі Moodle розміщені силабуси та робочі програми ОК, включаючи вибіркові компоненти, в яких наведені критерії оцінювання. У силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін наведений розподіл балів за змістовними модулями. Контрольні заходи з навчальних дисциплін включають поточно-модульний і підсумковий контроль. Форма контрольних заходів визначена навчальним планом для кожної окремої ОК і може бути у вигляді заліку, іспиту або захисту кваліфікаційної роботи. Поточний контроль певної ОК може виступати у вигляді усного опитування, тестування знань і вмінь. Практикуються також тестові комп'ютерні завдання, задачі звітів і захист практичних робіт, проведення дискусій, семінарів.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідно до Стандарту ВО, підсумковою формою атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти є публічний захист кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота виконується згідно «Методичні рекомендації до написання й оформлення кваліфікаційної роботи студентами ОР «Магістр» за спеціальністю 201 «Агрономія»» (blob:<https://office.nauqa.gov.ua/782c4dd1-e9e1-4d46-9309-aaec8db71750>). Терміни і тривалість проведення атестації випускників визначається графіком навчального процесу. Вимоги щодо змісту, структури, оформлення, підготовки до захисту та публічного захисту кваліфікаційних робіт регулюються Положенням про дипломне проектування в УНУС (<http://surl.li/ksbkh>). Згідно з Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<http://surl.li/beadx>) усі кваліфікаційні роботи здобувачів проходять перевірку на академічний плагіат з використанням онлайн-сервісу Unicheck (<http://surl.li/lstrs>). Кваліфікаційна робота зберігається у архіві та розміщується в репозитарії університету (<http://surl.li/lusfa>).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів, а також процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок повторного проходження та оскарження результатів навчання контрольних заходів врегульовані відповідними положеннями Уманського НУС, що в повному обсязі зазначені у звіті про самооцінювання, є у відкритому доступі на сайті університету (<http://surl.li/flrs>) та містять необхідну інформацію. Правила проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження (Положення про апеляцію здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю в УНУС <http://surl.li/beaao>), та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Запобігання та врегулюванню конфлікту інтересів сприяє Рада студентського самоврядування (<http://surl.li/beien>), яка захищає права та інтереси студентів керується в своїй діяльності Положення про студентське самоврядування УНУС (<http://surl.li/bejca>). В ЗВО діє порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, однак на ОП конфліктних ситуацій такого плану не встановлено. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій різного плану. В УНУС діє система зворотного зв'язку між здобувачами вищої освіти і адміністрацією: «скриньки довіри»; зустрічі ректора з представниками органів студентського самоврядування, декана зі здобувачами вищої освіти, моніторинг якості викладання дисциплін за допомогою анонімного анкетування.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти та внутрішня нормативна база ЗВО з питань дотримання академічної доброчесності закріплені у Кодексі академічної доброчесності Уманського НУС (<http://surl.li/kqbps>), Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<http://surl.li/beadx>), Антикорупційній програмі Уманського національного університету садівництва (<https://cutt.ly/awnkyr5D>). Основним технологічним рішенням щодо дотримання процедури академічної доброчесності є перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів

вищої освіти, наукових праць НПП та здобувачів на плагиат із використанням Unicheck (<https://cutt.ly/SwnkqI3Y>, <https://cutt.ly/ZwnkwtHD>, <https://cutt.ly/ywnkwJj9>) . Активно впроваджується культура академічної доброчесності, а саме 1) написання публікацій без використання плагиату та застосування коректного цитування; 2) перевірка наукових робіт на плагиат за допомогою відповідного програмного забезпечення; 3) розуміння загалом концепції академічної доброчесності тощо. Розроблено і затверджено План заходів сприяння розвитку та популяризації академічної доброчесності (<https://cutt.ly/bwnke4Eg>), а також проводиться роз'яснювальна робота щодо дотримання академічної доброчесності як серед НПП, так і здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/WwnkrF3H>, <https://cutt.ly/IwnktdaD>, <https://cutt.ly/nwnktR5d>). Навчання щодо запобігання використанню плагиату та інформування на сайті університету щодо питань академічної доброчесності постійно проводить відділ Моніторингу якості освіти (<https://cutt.ly/HwnktBPx>). За реалізації ОП випадків недотримання академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та НПП не виявлено.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Професійна кваліфікація викладачів загалом достатня для реалізації освітньої програми. Основним критерієм відбору є професіоналізм претендента та спроможність забезпечення викладання дисциплін відповідно до цілей ОП та інших вимог, прописаних у Статуті Університету (<https://cutt.ly/ewnkyGjc>), Положенні про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/7wnky3HS>), Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/CwnkuzdR>). На сторінках кафедр є інформація щодо наукової, громадської та суспільної діяльності викладачів, наявності публікацій, сертифікатів про стажування та підвищення кваліфікації викладачів.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний відбір викладачів, які задіяні на ОП «Агрономія» проводиться відповідно до Положення про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/7wnkiSsj>), Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/Nwnkoynl>). Процедура конкурсного відбору майбутніх викладачів є достатньо прозорою, інформація щодо заміщення вакантної позиції, завчасно публікується на офіційному сайті університету та в засобах масової інформації. Конкурсний відбір проходить на засадах демократичності, прозорості та відкритості відповідно до Законів України. Загалом, під час такого добору звертають увагу на такі параметри: вища освіта за певним напрямом, кількість наукових публікацій (особлива перевага надається публікаціям, індексованим у наукометричних базах Scopus та Web of Science), наявність патентів, науковий ступінь та вчене звання, стаж науково-педагогічної роботи та інше. Університет активно сприяє розвитку викладацької майстерності НПП, про що свідчить наявність відповідного плану заходів (<https://cutt.ly/OwnkoU3l>). Важлива роль в стимулюванні розвитку викладацької майстерності НПП належить системі рейтингування, що регламентовано Положенням про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС (<https://cutt.ly/Iwnko3sq>).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці залучаються до освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва під час зустрічей зі здобувачами, під час проведення практик, обговорення змісту та рецензуванні ОП (<https://cutt.ly/BwnkrYcE>), консультувань щодо навчальних планів, проведення щорічних ярмарків вакансій (<https://cutt.ly/Lwnka8tv>, <https://cutt.ly/nwnksxg9>) на умовах договорів про співпрацю в освітньому процесі (<https://cutt.ly/Dwnks8JN>, <https://cutt.ly/3wnkdl7d>, <https://cutt.ly/JwnkdILW> та ін.).

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО активно залучає професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до проведення аудиторних занять (<https://cutt.ly/Pwnkd1Fg>, <https://cutt.ly/TwnkfNAh>) та проведення практики в умовах виробництва. Роботодавці періодично беруть участь у проведенні занять для здобувачів вищої освіти. ЕГ відзначає, що процедура залучення фахівців-роботодавців до освітнього процесу на ОП є, але не на достатньому високому рівні.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Однією з основних можливостей зростання професійного рівня викладачів є підвищення кваліфікації та стажування, у т. ч. за кордоном, у наукових установах та агропідприємствах, а також проведення фахових досліджень та їх публікація у міжнародних журналах, участь у конференціях різного рівня, виставках тощо. Інформація про програми підвищення кваліфікації та науково-педагогічне стажування НПП, у т. ч. за кордоном розміщена на офіційному сайті університету (<https://cutt.ly/hwnkgvOx>). Підвищення кваліфікації проходить як за напрямами науково-практичної діяльності, так і спрямовано на удосконалення педагогічної діяльності та навчального процесу. Університет активно сприяє розвитку викладацької майстерності НПП, про що свідчить наявність відповідного плану заходів (<https://cutt.ly/NwnkgDoZ>). Дані таблиці 2 Відомостей про СО свідчать, що не всі НПП, які залучені до викладання за ОП, пройшли підвищення кваліфікації за профілем роботи за кордоном.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом морального та матеріального заохочення. Для цього в університеті діє Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС (<https://cutt.ly/5wnkg8Au>). Преміювання та матеріальна допомога науково-педагогічним працівникам здійснюється відповідно до Колективного договору між трудовим колективом та адміністрацією УНУС (Положення про преміювання працівників Уманського національного університету садівництва). Важлива роль в стимулюванні розвитку викладацької майстерності НПП належить системі рейтингування, що регламентовано Положенням про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС (<https://cutt.ly/Jwnkhgmp>). Премії виплачуються за опублікування монографій, посібників та статей у виданнях, що цитуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science. За професіоналізм і науково-педагогічну діяльність НПП відзначаються грамотами, подяками та дипломами.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Реалізація ОП забезпечується аудиторіями, обладнаних проекторами та мультимедійними дошками, комп'ютерними класами, бібліотекою з 4 абонементними залами та коворкінгом, актовою залом, ідальною (<http://surl.li/lqrqy>), медичним пунктом, численними навчально-науковими лабораторіями (<http://surl.li/binid>), дослідними полями, студентськими гуртожитками (<http://surl.li/beijn>), профілактичним санаторієм, потужним технічним забезпеченням (<blob:https://office.naqa.gov.ua/652acd89-f11b-4bfo-9f73-db6d37ade478>). Фінансові ресурси формуються не лише через надходження з державного бюджету та кошти за освітні послуги фізичних осіб, оскільки ЗВО проводить активну дослідницьку роботу на замовлення підприємств (<http://surl.li/kqsto>), залучає грантові кошти та співпрацює з меценатами (<http://surl.li/lqrsr>), постійно ведеться робота над вдосконаленням та оновленням МТБ. Аудиторії та навчально-наукові лабораторії оснащені всім необхідним обладнанням для отримання якісних практичних знань та навичок здобувачів (<http://surl.li/lqlqs>). Для поглиблення теоретичних навичок та набуття практичних вмінь здобувачів за ОП діють наукові гуртки кафедри агрохімії та ґрунтознавства, «Селекція, генетика та біотехнологія рослин», «Загальне землеробство», «Агробіолог» (<http://surl.li/lqrvk>). Спортивні інтереси учасників ОП забезпечуються спортивними майданчиками та спортивними залами (<http://surl.li/lqrzq>), функціонуванням спортивних секцій (<http://surl.li/beinj>). Наявність гуртків, секцій та Центру культури і виховання студентів (<http://surl.li/beieb>) задовольняють культурні та соціальні потреби студентів. Навчальна бібліотека, обладнана комп'ютерами з доступом до Інтернету. Загальний фонд бібліотеки налічує 273 658 примірників, здійснюється передплата близько 20 фахових періодичних видань. Функціонує електронний каталог (<http://surl.li/lqxwc>), інституційний репозитарій УНУС (<http://surl.li/lqxwf>) з оцифрованими НММ.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує бездротовий Wi-Fi зв'язок на всій території закладу. Бібліотека належним чином обладнана значною кількістю комп'ютерів з доступом до Інтернету, наявне Wi-Fi з'єднання. ЗВО ефективно забезпечує вільний доступ до інформаційних ресурсів для здобувачів та НПП: електронного каталогу (<http://surl.li/lqxwc>), інституційного репозитарію (<http://surl.li/lqxwf>), науково-метричних баз Scopus, Web of Science, ScienceDirect, Research4Life, Bentham Science, Springer Nature, OER4Ukraine (<http://surl.li/kqteo>). Здобувачі та НПП мають можливість ознайомлюватись із авторськими працями НПП ЗВО, а також інших провідних українських та зарубіжних науковців, користуватись інфраструктурою ЗВО, лабораторіями для здійснення наукової діяльності. За допомогою власних демонстраційних полів НММ та здобувачі отримують безкоштовний досвід для проведення наукових досліджень та використання їх результатів у кваліфікаційних роботах. У якості додаткового ресурсу на веб-сайті ЗВО публікується інформація про

ОП (<http://surl.li/lqyfu>), на веб-сайті факультету у вкладці «Студенту» опубліковані силабуси (<http://surl.li/lqygd>), каталог ВБ-дисциплін (<http://surl.li/lqygl>), Електронний доступ до НММ, розкладів занять надається через електронні системи Moodle (<http://surl.li/lqygv>), МКР (<http://surl.li/lqyhv>). Заклад активно сприяє підвищенню якості вищої освіти, зокрема, шляхом безкоштовного використання сервісу Unichек для перевірки наукових та кваліфікаційних робіт. Ця практика відповідає Положенню про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<http://surl.li/beadx>). Зазначена процедура є безкоштовною для здобувачів та НПП. Окрім цього, у ЗВО діють власні видання «Вісник УНУС», «Збірник наукових праць УНУС» (<http://surl.li/lqyle>), публікація в яких є безкоштовною. За допомогою різних ресурсів ЗВО забезпечує безкоштовний доступ до відповідної інфраструктури, НММ для здобувачів та НПП. НПП та здобувачі задоволені освітнім середовищем та відзначають високий рівень забезпечення безкоштовного доступу до нього з боку ЗВО (<http://surl.li/kjhui>), (<http://surl.li/gnvcw>).

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Безпека освітнього середовища та гарантування безпечних умов для життя і здоров'я здобувачів підтримується на належному рівні у ЗВО. Охорона навчального корпусу та гуртожитків на території ЗВО забезпечується штатною службою охорони з 39 осіб (<http://surl.li/lqynz>). На базі ЗВО прийнято та функціонує Положення про систему управління охороною праці (<http://surl.li/gpfee>), Положення про обов'язки з охорони праці ...» (<http://surl.li/gpfaz>). Територія ЗВО обладнана протипожежним засобами та аптечками, які знаходяться у навчальних корпусах та гуртожитках. Регулярно проводяться інструктажі з техніки безпеки, записи про які ведуться у відповідних журналах, згідно з Положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань, інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників та ЗО (<http://surl.li/gpfbp>). Вступним інструктажем з охорони праці для працівників та здобувачів вищої освіти УНУС (<http://surl.li/gpfcs>). По території ЗВО також розміщені навчальні плакати щодо охорони праці та безпеки освітнього середовища, евакуаційні плани (<http://surl.li/lqytj>). Крім цього, у зв'язку із запровадженням воєнного стану, ЗВО розробив додаткові алгоритми дій при виникненні надзвичайних ситуацій і ознайомив із ними учасників ОП, що підтвердили здобувачі та представники ЗВО (<http://surl.li/gnuka>). Облаштовано укриття загальною місткістю 2870 осіб з 2 санвузлами, Wi-Fi з'єднанням, вентиляцією, наявними запасами технічної та питної води (<http://surl.li/lqytj>). Створення безпечного освітнього середовища в гуртожитках підтримується Правилами внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках (<http://surl.li/beivu>). Здобувачі підтвердили регулярне проведення інструктажів з безпеки під час спілкування. З метою забезпечення психологічного здоров'я у ЗВО працює психолог (<http://surl.li/beihi>), про існування якого поінформовані учасники ОП. Популяризація спорту та здорового способу життя є невід'ємною частиною політики ЗВО, з регулярними заходами, організованими адміністрацією для сприяння цим цілям (<http://surl.li/lqytp>). ЗВО може похвалитися потужною спортивною інфраструктурою, включаючи спортивні зали та майданчики, до яких студенти підтвердили, що мають вільний доступ. ЗВО дбає також і про створення безпечних умов шляхом протидії булінгу. З цією метою було створено комісію з питань запобігання булінгу (<http://surl.li/beiho>). Думки здобувачів регулярно з'ясовуються за допомогою анкетувань (<http://surl.li/bdien>), що дозволяє студентам анонімно висловлювати свої пропозиції щодо покращення освітнього середовища. Результати одного з опитувань показали, що 87.1% вважають ОС цілком безпечним (<http://surl.li/gnvcw>). ЗВО реагує на відгуки студентів і вживає заходів для реалізації їхніх пропозицій. Регулярно проводяться моніторингові заходи та зустрічі за участю представників ОСС та ЗВО для роз'яснення та доведення до відома студентів правил поведінки.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Комунікація між ЗВО та здобувачами здійснюється через розгалужену систему, яка забезпечує підтримку в різних сферах. Основними джерелами освітньої підтримки є куратор через кураторські години, старости груп, ОСС, НПП, деканат, які завжди на зв'язку та готові допомогти. Значну роль у здійсненні освітньої та інформаційної підтримки відіграє сайт та електронні системи ЗВО, де міститься у достатній кількості інформація про ОС, ОП, НММ. Здобувачі часто звертаються за консультативною підтримкою до ОСС (<http://surl.li/lrjyu>), психолога (<http://surl.li/beihi>), деканату та безпосередньо до декана. Ефективна комунікація відбувається за умови активного залучення студентів як партнерів у спільному вирішенні проблем. Комунікація відбувається за допомогою телефону, соціальних мереж, платформ дистанційного навчання та Zoom. Інформація про ОП, силабуси опублікована на сайті ЗВО, необхідні НММ у системі Moodle, що забезпечило безперервність навчального процесу. Студенти добре поінформовані про наявні механізми підтримки та охоче звертаються по допомогу в разі потреби (33% (<http://surl.li/gnvcw>)), 76.4% здобувачів задоволені організацією самостійної роботи в УНУС, 86.1 % задоволені технологіями, які використовуються в освітньому процесі. Крім цього, 81% здобувачів висловили задоволеність рівнем інформаційної підтримки ЗВО (<http://surl.li/gnvcw>). Роль ОСС як допоміжного ресурсу у наданні різних видів підтримки була підтверджена як здобувачами, так і НПП. Відбуваються регулярні зустрічі, на яких представники ОСС дізнаються про потреби здобувачів та реалізують їх, представляючи інтереси здобувачів перед адміністрацією. ЗВО також організовує кураторські години, круглі столи та обговорення з метою кращої комунікації із здобувачами, що є окремою платформою здобувачів для доступу до інформації, консультативної допомоги та можливості висловити власні рекомендації. Соціальна підтримка передбачає надання пільг для категорій учасників ОП, які мають на це право, матеріальну підтримку малозабезпечених учасників ОП, витрати на оздоровлення та реалізується ЗВО, зокрема, через профспілковий комітет до складу якого входять НПП та здобувачі (<http://surl.li/lrkap>).

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В ЗВО створені належні умови для навчання осіб з інвалідністю. ЗВО систематично працює над облаштуванням доступу осіб з інвалідністю до якісної освіти шляхом забезпечення відповідного обладнання. ЗВО забезпечив доступ до навчальних приміщень та гуртожитків завдяки наявності пандусів та підйомників призначених для осіб з інвалідністю. Крім цього, ЗВО впровадив тактильні таблиці, надруковані шрифтом Брайля, спеціально для допомоги особам з порушеннями зору. Рівень доступності деяких приміщень є повним (підйомники, пандуси, таблиці Брайля),

у той час, як інші залишаються частково доступними (східці та широкі двері), однак ЗВО зазначив, що продовжує роботу над забезпеченням повного доступу, зокрема, шляхом створення умов у студентських гуртожитках для осіб з особливими освітніми потребами. Функціонує санаторій-профілакторій з метою оздоровлення. У ЗВО прийнято та функціонує Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, інших маломобільних груп населення під час перебування на території (у приміщеннях) (<http://surl.li/ksdle>), який визначає наявність відповідальної особи, на яку покладено обов'язки щодо забезпечення супроводу осіб, а також можливість звернення до представників ЗВО за допомогою шляхом натискання кнопки виклику для допомоги у випадку необхідності. Цей порядок слугує основою для задоволення потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в закладі вищої освіти. Окрім того, згідно з п. 8.6 – 8.11 Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти передбачено спеціальні умови, що передбачає, що вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проходять у формі співбесіди та в разі позитивного висновку вони рекомендуються до зарахування. Такі особи можуть зараховуватись за співбесідою або брати участь у конкурсному відборі за іспитами та/або квотою-1 або 2 (<http://surl.li/lrmci>). У ЗВО передбачена можливість навчання здобувачів з особливими освітніми потребами за індивідуальним планом. Під час спілкування з представниками ЗВО ЕГ з'ясувала, що у ЗВО вивчають можливості, щоб забезпечувати здобувачів з вадами зору (звукові лекції тощо), бо розуміють, що після війни може бути багато здобувачів з особливими освітніми потребами. Навчання здобувачів з ООП на інших ОП відбувається здебільшого на першому поверсі. ЗВО дбає про застосування пілг для соціально вразливих учасників ОП, здобувачів з малозабезпечених сімей шляхом надання безкоштовного харчування, матеріальної допомоги. Незважаючи на відсутність студентів з особливими освітніми потребами за цією ОП, ЗВО вжив значних заходів для створення сприятливого середовища, яке підтримує право на освіту та забезпечує доступ до якісних освітніх можливостей для осіб з особливими освітніми потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО запроваджено прозору та зрозумілу політику та набір процедур щодо врегулювання конфліктів. Основними нормативними документами, що регулюють цю сферу, є Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації (<http://surl.li/beiqt>), Антикорупційна програма (<http://surl.li/goovh>), Положенні про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в УНУС (<http://surl.li/beirp>). Уважне ознайомлення з цими нормативними документами підкреслює сильний акцент на превентивних заходах у політиці управління конфліктами у ЗВО. У цих документах сформульовані основні правила поведінки та принципи запобігання конфліктам. За поширення інформації про попередження і боротьбу із сексуальними домаганнями та дискримінацією в ЗВО відповідає Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією, який проводить навчання трудового колективу та студентства щодо попередження сексуальних домагань та дискримінації, надає інформаційну та консультативну підтримку керівництву структурних підрозділів щодо попередження сексуальних домагань та дискримінації, отримує і розглядає відповідні скарги. ЗВО запровадив дві різні процедури вирішення конфліктів: формальну та неформальну. Формальна процедура передбачає подання письмової або електронної скарги до Комітету який розглядає її та виносить письмове рішення. ЗВО передбачив залучення ОСС у якості партнерів до процедур вирішення конфліктів, належним чином враховуючи їхню точку зору при прийнятті рішень. Крім цього, учасники ОП мають доступ до скриньки довіри, розташованої у ЗВО, мають можливість подавати скарги електронною поштою на ім'я юрисконсульта або ОСС. Вирішення конфліктів у закладах вищої освіти, пов'язаних з корупцією, відповідає принципам, викладеним у Законі України «Про запобігання корупції», та відбувається в рамках Антикорупційної програми (<http://surl.li/goovh>) Уповноваженою особою з питань запобігання корупції регулярно проводиться організаційна та роз'яснювальна робота із запобігання виявлення і протидії корупції серед учасників освітнього процесу, надається консультативна допомога з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства та уникнення випадків корупційних діянь Суттєву роль у вирішенні конфліктних ситуацій відіграють також заплановані особисті зустрічі учасників ОП з адміністрацією ЗВО. ЗВО повідомляє, що за період реалізації програми не було зафіксовано випадків звернення щодо вирішення конфліктних ситуацій, у тому числі з таких питань, як сексуальні домагання, корупція та дискримінація. Відгуки здобувачів та НПП підтверджують цю інформацію. ЗВО прагне створити сприятливе середовище, засноване на взаємній повазі, щоб сприяти безперерйному функціонуванню ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Нормативна база, що регулює процеси розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у ЗВО, базується на Положенні «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду ОП» (далі – Положення) (<http://surl.li/kqihk>). Значна роль у цих процедурах належить відділу моніторингу якості освіти (<http://surl.li/beogl>).

Як зазначено в п. 4.1 положення, Розроблення нової ОП містить 3 етапи: формування ПГ та призначення гаранта ОП; розробка ОП та НП; затвердження ОП. Склад проєктної групи ОП згідно з п. 4.2 Положення підлягає затвердженню протоколом засідання кафедри, на якому затверджується гарант ОП відповідно до визначених внутрішніх процедур ЗВО та у строки, визначені ними. Розробка ОП здійснювалась з 15 жовтня по 01 грудня (п. 6.2 Положення), проєкт ОП публікувався на сайті для обговорення з 01 грудня по 01 січня (п. 6.3 Положення), доопрацювання здійснювалось з врахуванням побажань, висловлених у обговоренні з 01 січня по 01 лютого (протокол № 2 від 08 лютого 2023 року (<http://surl.li/lrsjq>)). Затвердження відбулось засіданням ВР ЗВО 31 травня 2023 року (з дотриманням п. 6.5 Положення). Крім цього, моніторинг ОП здійснюється проєктною групою (п. 5.3) та передбачає анкетування, опитування, інтерв'ювання. Перегляд ОП з метою вдосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. ОП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і ПРН. Підставою для оновлення ОПП можуть бути: ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або представника групи забезпечення якості освіти факультету агрономії і/або НПП, які її реалізують; результати оцінювання якості; об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації ОП. У 2023 р. програма переглядалася внаслідок чого були прийнято зміни до ОК «Охорона і відновлення родючості ґрунту», ОК «Еколого-біологічне рослинництво», ОК «Біотехнологія в рослинництві» (<http://surl.li/kuxpra>). ЗВО в загальному дотримується внутрішніх процедур ЗЯВО. Він активно залучає стейкхолдерів на різних етапах цих процесів, враховує їхні відгуки та вносить відповідні зміни.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ЗВО на високому рівні відбувається залучення здобувачів та ОСС як партнерів для періодичного перегляду ОП. Згідно з п. 4.2. передбачена участь здобувачів у проєктній групі.. Слід зазначити, що у ОП міститься інформація про залучення здобувача Ярослава Танасійчука до розроблення ОП (<http://surl.li/lqyfu>). Здобувачі входять до складу ВР факультету (<http://surl.li/bejar>), до складу ВР ЗВО (<http://surl.li/bejbc>). Крім цього, ЗВО регулярно з'ясовує думку здобувачів шляхом анонімних анкетувань, зокрема щодо якості надання освітніх послуг, задоволеності ОС, задоволеності підтримкою ЗВО, труднощів під час ОП, думки щодо ОП, НММ, МТБ практичною підготовкою (<http://surl.li/flwv>). За результатами анкетувань відділом моніторингу ЯО формується аналітичний звіт, який подається для подальшого опрацювання та врахування побажань для проєктної групи (<http://surl.li/gnvcw>). ЗВО може похвалитися активним ОСС. Взаємодія з представниками ОСС виявила їхню активну роль у вдосконаленні ЗВО через участь у круглих столах, засіданнях НР, семінарах, фокус-групах, старостатах та заходах, що проводяться ректоратом. ОСС підтвердили регулярність зустрічей з адміністрацією ЗВО, що забезпечує платформу для висловлення їхніх пропозицій та зворотного зв'язку. Крім того, ОСС високо оцінили ступінь реагування з боку ЗВО.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЗВО залучає роботодавців у процес розроблення та періодичного перегляду ОП. Відповідно до процедури розробки ОП, роботодавців слід включати до складу ПГ. Затверджена ОП також містить інформацію про залученого роботодавця – Директора «СТОВ Ольгопіль» Каленича Павла Євгеновича. ЗВО регулярно співпрацює із роботодавцями, зокрема щодо проходження практики здобувачами, що підтверджують наявні договори про співпрацю (<http://surl.li/gotde>). Роботодавці беруть активну участь в обговоренні проєкту ОП шляхом особистої комунікації з представниками ЗВО та під час засідань ПГ (<http://surl.li/lrsjq>). Роботодавці зацікавлені у випускниках та регулярно звертаються до ЗВО проханням про рекомендації здобувачів для працевлаштування. ЗВО проводить регулярне анкетування для роботодавців (<http://surl.li/lrurv>), їхні побажання аналізуються відділом моніторингу та подаються для опрацювання ПГ. Роботодавці задоволені рівнем підготовки здобувачів (97% оцінюють у 4-5 балів за 5-бальною шкалою), 94% зазначили, що співпрацюють із ЗВО у напрямку вдосконалення ОП, 62% готові працювати за моделлю дуальної освіти (<http://surl.li/kkgez>). Крім цього, роботодавці надсилають рецензії на ОП (<https://office.naqa.gov.ua/4b17d86d-d88b-4d96-8904-dbo752106268>) з власними пропозиціями, на які реагує ЗВО конкретними змінами після розгляду на відповідних кафедрах (<http://surl.li/kuxpra>) і ВР факультету (<http://surl.li/kuxpw>), до тематики лекційних і практичних занять таких обов'язкових ОК як «Охорона і відновлення родючості ґрунту» (<http://surl.li/kuycu>) було заплановано лекцію «Види і чинники деградації ґрунтів. Профілактика ґрунтових деградацій» та лабораторне заняття, на якому розглядаються питання профілактики ґрунтових деградацій і заходи боротьби з ними; ОК «Еколого-біологічне рослинництво» (<http://surl.li/kuuja>) – заплановано вивчення питань, щодо інтенсифікації технологій вирощування з врахуванням кліматичних змін; кліматично-орієнтований підбір сортів (гібридів) й інтродукованих СГ культур та впровадження нових адаптивних технологій з подальшою їх біологізацією; вивчення світового досвіду розробки біологізованих й адаптивних технологій вирощування; ОК «Біотехнологія в рослинництві» (<http://surl.li/labli>) – вивчення проблеми соматичної гібридизації та генетичного контролю при створенні гібридного матеріалу рослин. Окремим способом співпраці з роботодавцями є систематичне залучення роботодавців до проведення лекцій для здобувачів (<http://surl.li/gqntf>). Відгуки роботодавців щодо ОП свідчать про їхнє загальне задоволення МТБ, підготовкою абітурієнтів та якістю послуг.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ЗВО постійно підтримує зв'язок із своїми випускниками. На базі ЗВО діє Відділ професійно-кар'єрної орієнтації (<http://surl.li/kkjfe>), одним із напрямків якого є працевлаштування здобувачів та випускників. У ЗВО наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо працевлаштування випускників, здійснюється моніторинг (<http://surl.li/bejdt>), (<http://surl.li/bejew>), (<http://surl.li/kkjeq>). Діє Асоціація випускників та друзів (<http://surl.li/bejdo>), чимало випускників постійно комунікують з НПП шляхом особистих розмов. ЗВО залучає випускників до процедур розробки та періодичного перегляду ОП. Зокрема, у ОП міститься інформація, що до її розробки був залучений випускник Кисіль Богдан (<http://surl.li/lqyfu>), (<http://surl.li/lrsjq>). Деканат факультету разом із НПП ведуть постійну роботу з відслідковування траєкторій працевлаштування випускників усіх рівнів вищої освіти зі спеціальності 201

Агрономія. Також, у ЗВО щорічно відбувається зустріч випускників, під час якої систематизується інформація про якість ОП та пропозиції щодо їх удосконалення (<http://surl.li/lrvvu>). Університет запрошує випускників до спілкування та участі в удосконаленні змісту ОП. Відділом моніторингу систематично проводяться анкетування випускників визначення рівня задоволення якістю надання освітніх послуг та удосконалення ОП (<http://surl.li/lrvtb>). Результати анкетування свідчать про високий рівень задоволеності якістю освітніх послуг (понад 80%) та високим рівнем підтримки щодо працевлаштування (72 %), а також рівень рекомендації ЗВО з боку випускників для отримання освіти (99%). Як демонструють результати анкетування, випускники ЗВО, працюють за фахом (48%), у аграрних підприємствах існує попит на фахівців, випущених за цією ОП. (<http://surl.li/ksdru>).

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Нормативними актами, що регулюють діяльність СЗЯВО у ЗВО є Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості ВО (<http://surl.li/lrvvw>), Положення про порядок проведення моніторингу і контролю ЯО (<http://surl.li/bezqm>). СВЗЯВО передбачає: визначення принципів та процедур забезпечення ЯВО; здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП; щорічне оцінювання здобувачів, НПП та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; забезпечення підвищення кваліфікації НПП; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації ОП, у тому числі самостійної роботи здобувачів за кожною ОП; забезпечення наявності ІС для ефективного управління ОП; забезпечення публічності інформації про ОП, ступені ВО та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; - здійснення інших процедур і заходів. Розгалужена система СЗЯВО передбачає чіткий розподіл повноважень і включає в себе ректора, першого проректора, проректора з НПР, проректора з наукової та інноваційної д-ті, ВР ЗВО, наглядову раду ЗВО, відділ моніторингу якості освіти, навчальний відділ, гарантів ОП, кафедри, факультети, інформаційно-обчислювальний центр, центр міжнародної освіти та співпраці, центр професійно-кар'єрної орієнтації та доуніверситетської підготовки, центр культури і виховання студентів, ОСС. Контроль якості ОП здійснюється за багаторівневою системою: НПП, гарантом, завідувачами кафедр, науково-методичною комісією факультету, деканатом, науково-методичною радою, ректоратом, ВР. Наявна структура з класифікацією повноважень дає змогу ЗВО діяти превентивно та ефективно виявляти недоліки й реагувати на них. Основним органом, який здійснює виявлення недоліків у ОП в ЗВО є відділ моніторингу якості освіти, діяльність якого визначається відповідним положенням (<http://surl.li/lrvwf>). Метою роботи відділу є діяльність, спрямована на реалізацію місії і стратегії розвитку ЗВО щодо розбудови СВЗЯВО й освітньої діяльності для підготовки конкурентоспроможних фахівців та забезпечення відповідності рівня якості ОП вимогам стейкхолдерів і сучасного ринку праці.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗВО забезпечує роботу над зауваженнями та пропозиціями, сформульованими під час попередніх акредитацій, в тому числі інших ОП.. Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Механізми забезпечення та підвищення якості у ЗВО є комплексними та залучають широкий спектр зацікавлених сторін. Стейкхолдери беруть активну участь у процедурах, спрямованих на покращення ОП. Члени академічної спільноти ЗВО активно залучаються на всіх етапах. Позиція здобувачів систематично з'ясовується за допомогою опитувань (<http://surl.li/bdien>), засідань кафедр, круглих столів та семінарів. Здобувачі інтегровані до складу ВР факультету та ВР ЗВО, активно долучаються до підготовки пропозицій до ОП. НПП беруть участь в анонімних опитуваннях (<http://surl.li/bdika>), засіданнях кафедр (<http://surl.li/lrtfn>) або засіданнях ВР факультету (<http://surl.li/kuynq>). Співпраця з роботодавцями передбачає їх широке залучення як партнерів, що передбачає постійну комунікацію та збір їхніх думок, зокрема шляхом анкетувань (<http://surl.li/bdihy>). Окремою формою є рецензії ([blob:https://office.naqa.gov.ua/63395bef-c40d-490a-8c51-d35bc6356008](https://office.naqa.gov.ua/63395bef-c40d-490a-8c51-d35bc6356008)), роботодавці долучаються до засідань кафедр та особистої комунікації. Результати анкетувань (<http://surl.li/kjhui>) обговорюються на засіданнях ВР, де ухвалюються управлінські рішення щодо вдосконалення процедур ВЗЯО. В результаті активної участі всіх стейкхолдерів проєкт ОП схвалено ВР та введено в дію (<http://surl.li/lqyfu>). ЗВО дотримується процесів і процедур викладення у Положенні (<http://surl.li/bduot>). ЗВО окреслив, що складовими ЗЯВО є визначення принципів та процедур ЗЯВО; здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП; щорічне оцінювання здобувачів; НПП та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, інформаційних стендах; забезпечення підвищення кваліфікації НПП; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації ОП у тому числі самостійної роботи студентів; забезпечення наявності ІС для ефективного управління ОП; забезпечення публічності інформації про ОП; ступені ВО та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами; створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

ЗВО робить проєкти документів доступними для громадського обговорення. Згідно виконання «Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському національному університеті садівництва» (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/vwXN>), розділ 6 «Календарний план-графік розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм» з 1 грудня до 1 січня усі проєкти освітніх програм оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО (<https://mon.udau.edu.ua/ua/obgovorennya-osvitnih-program.html?pr=4fa3a00e0a2ad5828c2ca2d592401df4>). ЗВО дотримується процедури оприлюднення проєктів документів для громадського обговорення щонайменше за місяць до їх офіційного ухвалення

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО представляє свої ОП на офіційному веб-сайті у спеціальному розділі "Студенту" – обравши відповідний підрозділ «Магістерські програми» (<http://surl.li/ltvla>). У цьому підрозділі стейкхолдери можуть отримати доступ до інформації про ОП (<http://surl.li/ltvlg>). На цій сторінці міститься короткий опис ОП, кількість кредитів ЄКТС, інформація про робочу (проєктну) групу, залучених стейкхолдерів, термін навчання, придатність до працевлаштування, інтегральну компетентність, переліки ЗК, ФК та ПРН. Окрім того опублікована сама ОП у якій міститься інформація про профіль ОП, мету ОП, характеристика ОП, особливості ОП (об'єкти вивчення, цілі навчання, теоретичний зміст предметної області, методи, методики та технології, інструменти та обладнання, програмні компетентності (ІК, ЗК, ФК), ПРН (знання та навички), ресурсне забезпечення ОП, академічна мобільність. У ОП також зазначається перелік ОК та їх логічна послідовність, структурно-логічна схема ОП, інформація про форму атестації здобувачів та матриця відповідності ПК компонентам ОП, матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП. На сторінці ОП «Агрономія» також містяться посилання на силабуси ОК ОП, що передбачає інформацію про опис дисципліни, зміст дисципліни, політику дисципліни, розподіл балів, шкалу оцінювання, а також методичне забезпечення та рекомендовану літературу (<http://surl.li/ltvog>). Крім того, опубліковане посилання на програму виробничої практики і методичні вказівки до написання звіту та ведення щоденника (<http://surl.li/ltvos>), методичні рекомендації до написання й оформлення кваліфікаційної роботи (<http://surl.li/ltvox>), каталог вибіркових дисциплін (<http://surl.li/lqygl>) з анотаціями до кожної з елективних дисциплін (<https://www.udau.edu.ua/ua/elective/6LEm>). Усі посилання, наведені в підрозділі є активними і дають змогу стейкхолдерам отримати доступ до відповідного вмісту.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано сформулювати мету ОП таким чином, конкретизуючи унікальність (або особливість) ОП з урахуванням спеціалізації регіону та потреб роботодавців; під час реалізації ОП враховувати досвід аналогічних закордонних освітніх програм та світових трендів в галузі агрономії.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано доопрацювати структурно-логічну схему ОП, відображаючи предиктори вивчення ОК за семестрами.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано стимулювати здобувачів ВО до навчання в контексті академічної мобільності (в тому числі і на міжнародному і національному рівні, а також неформальної освіти, що дозволить їм отримувати спеціалізовані нові знання і навички поза межами ОК ОП,

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано активізувати залучення здобувачів вищої освіти до програм академічного обміну, розвивати наукові дослідження разом із міжнародними партнерами ЗВО, забезпечуючи таким чином інтернаціоналізацію ЗВО та удосконалення змісту ОК у відповідності із сучасними досягненнями в галузі.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано використовувати, крім програмного продукту «Unicheck», безкоштовні програмні продукти для перевірки на плагіат як наукових, кваліфікаційних, так і курсових робіт, розробити чіткі критерії оцінювання відсотку схожості, під час перевірки робіт на плагіат за допомогою програми «Unicheck».

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано стимулювати публікаційну активність НПП, яка б корелювала з тематичним напрямком дисципліни, у фахових виданнях України та виданнях, що індексуються у НМБД Scopus або Web of Science, посилити академічну мобільність НПП, а також їх участь у міжнародних академічних проєктах; запровадити практику залучення до проведення аудиторних занять за ОП «Агрономія» роботодавців та професіоналів-практиків на постійній основі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано проводити систематичну щорічну роботу над оновленням обладнання в межах МТБ, зокрема шляхом участі в грантах, залучення партнерів; забезпечити права осіб з особливими освітніми потребами шляхом встановлення пандусів/підйомників біля навчальних корпусів (якщо це дозволено у межах Державних будівельних норм України) та гуртожитків, створити спеціальні умови у студентських гуртожитках для осіб з особливими освітніми потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Недостатньо чітко здійснено нормативне дотримання внутрішніх процедур на етапі формування ПГ та призначення гаранта; незначне залучення до засідань кафедри, на яких відбувається обговорення ОП здобувачів другого освітнього рівня «Магістр»; відсутній чітко нормативно встановлений поріг унікальності у наукових роботах для допущення її до захисту. Рекомендації: ЕГ рекомендує більш чітко нормативно дотримуватись внутрішніх процедур на етапі формування ПГ та призначення гаранта, зокрема, оформлювати наказ про затвердження ПГ та призначення гаранта протоколом засідання кафедри, яка реалізує ОП; покращити роботу щодо залучення здобувачів саме відповідного кваліфікаційного рівня «Магістр» до засідань кафедри, на яких відбувається обговорення ОП «Магістр»; чітко визначити поріг унікальності у наукових роботах у нормативних документах ЗВО, які регулюють сферу запобігання плагіату

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано задля забезпечення ще вищого рівня прозорості відповідальному структурному підрозділу ЗВО сформувати скан-копії та опублікувати на офіційному веб-сайті для ознайомлення стейкхолдерів наявні протоколи засідань ОСС; розглянути можливість створення версії веб-сайту для осіб з порушеннями зору.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні GER і результати голосування членів GER є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні GER так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні GER

ЛОПУШНЯК ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ